

Дина Заварко
ДАВНО ПРЕ СЕБЕ

Уредник
Александар Танурџић

Copyright © ИК Прометеј, Нови Сад, 2024.

Дина Заварко

ДАВНО ПРЕ СЕБЕ

Приче

ПРОМЕТЕЈ
Нови Сад

РУКА НОГУ МИЈЕ

Јуче ујутро пробудио сам се неуобичајено касно. Нисам кашљао. Помислих – умро сам. Моје руке лебделе су далеко од мене у простору између врата и прозора. Чинило се као да не знају где би. Када сам покушао да померим ноге, схватио сам да су ме и оне напустиле. Избезумио сам се. Јасно сам видео два стопала са потколеницама како ходају по дубоком снегу у правцу сунца. Између ногу и њиховог циља протезала се само равница. Био сам у топлој соби, а осећао сам хладноћу. Ипак су моје ноге газиле по снегу! Језа ми је пролазила кроз кичму.

Нисам спавао, веруј ми. Дувао је северац и ломио смрзнуту траву. Јасно сам видео како ми се вијори пижама око потколеница, али ноге су и даље ишле. Као по тепиху. Нисам осећао никакву бол па је првобитни шок потиснула одлука да будем стрпљив. Веровао сам да ће ми се руке пре вратити јер су биле у истој просторији са мном. Једна се ослонила на прозорску даску, а друга је махала некоме напољу. Махала, махала, а онда се уморила и опружила преко оне на дасци. Никада ме као тада није засврбео нос. И могло би бити сасвим смешно да тај свраб није добијао на интензитету. Постајао је болан и овладао читавим носем, а убрзо и лицем. Дозивао сам руке, али оне су и даље одано чекале поред прозора, не обазирући се на мене.

Први пут сам пожелео очев шамар. Увек би ме непогрешиво, на истом месту, закачио бурмом утискујући њену ивицу тако да би ми хрскавица затитрала. Вибрације би се преносиле кроз кости до možдане течности. Временом је настало мало улегнуће. На тренутак не бих знао да ли сам пао или тек устао. Мислим да је то место било епицентар свраба. Какво мучење! Окретао сам се лево-десно попут упијача за мастило.

Након неколико додира носа с јастуком свраб је уминуо. Онда опет почех дозивати руке. Умиљавао сам им се као увређеној девојци. Узалуд. Пријатељу, овог пута ништа ни сам могао да разумем. Како је могуће да се човек, као дрвена играчка, тек тако растави? Изненада ми се јавио осећај да је то само краткотрајно раздвајање.

Не, сигурно нису биле халуцинације од глади. Знаш, храна ме спречава да размишљам и лоше делује на бол у грлу. Не постоји јело вредно тог мучења. Болничарке га мељу и сецкају, пасирају па разводњавају. Не вреди. Кажеш да сам у сваком погледу нетипичан? Можда си и у праву. Лекар тврди да сам му ја први случај туберкулозе гркљана у дугогодишњој пракси. Дао ми је на значају, за разлику од оца што понавља да сам залудан и да таква болест не постоји.

Чујеш ли? Негде скичи свиња. Вуку је за уши и реп из обора. Преклаће је наоштреним ножем брзо и прецизно. Чизме ће им испрскати млаз крви. Када би човек могао ући у њену главу, сасвим би лепо видео са каквим гађењем те животиње гледају људски род. То провиђење им се јави тек у одсудном тренутку. Сваке године уочи празника, људи их приносе као жртву. До тада свиње мирно једу у обори-ма. Када људи прескоче да им дају оброк, оне непогрешиво осећају свој крај. Рашире очи, врте се укруг и грокћу из свег гласа. Два-три сата пред клање сасвим ућуте, легну и нетремице гледају у врата. Човек ће ући и направиће селек-

цију. Кржљавије ће прескочити, оне ће се обрадовати, захвалити неком свом богу и навалити на оброк који добију чим почне скичање на дворишту. У овом случају – глад уши нема. Свињолико срце осваја се пуним валовом. Када им чула отупе од ждерања, њима се лакше манипулише. Не мислим да су глупе. Још увек генерацијски не верују у могућност да их рука што их храни може и уништити. Запеле су у еволуцији баш на оној лекцији где бесплатно стиже на наплату. Гаје их да буду осуђене на смрт без суђења. Населе су у прадавно време када су се дале припитомити. Патити без кривице – то није достојно ни животиње, а камо ли човека.

Да, могло би се и тако рећи: људи су понекад само месо – нејестиво месо. Ето, колико год се човечанство опирало томе, људска и свињска се судбина често подударају. Кажеш људи нису свиње? Али некада се тако понашају. Не говорим ово у смислу свињарија. То је сасвим друга величина!

Данас дишем теже него јуче, а сигурно лакше него сутра. Не, нисам уморан од разговора. Ти си ми најбољи пријатељ. Па потегао си чак овамо у Вшењ, због мене. Једино ми се у нашим разговорима мозак захукта, мисли ми ударају у удаљена брда и враћају се сасвим јасне.

Нисам несрећан у усамљености. Понекад ме самоћа толико разговори да морам гледати у поља прекривена снегом како бих се одморио. Равница одмара ум. Непрегледна. Мирна. Тиха. Као вода неког успаваног језера. Сит сам превирања. И обмана. И свега што има линију планинског хоризонта. Предвидивост равнице ме умирује. И то што се препушта ветровима. Не судара се са њима. Мудро их пушта да се уморе.

Кажеш да сам и ја као тиха вода?

Не знам више шта сам.

На пролеће, када се отопи снег, осети се мирис трулежи. Удишем га дубоко. Слажем се, то јесте најави живота. Смрт па рођење. Овде је снег поуздан, исти у свим правцима. Када ме боле груди, легнем и замислим да ме је целог прекрио. Гледам од доле кроз кристале и чини се да сам уронио у сазвежђе. Не, не смета ми што је хладан. Од истог је ткања као и мој живот. Понекад ме разоноде трагови катке животиње. Размишљаам куда иду, да ли пронађу то што траже? Глад их изгони из склоништа. Није лако бити препуштен сам себи. Ипак, моћи бирати моћна је привилегија. Изаћи, застати или потражити. Наћи или не наћи. Бранити се. Утећи.

Кад дуне ветар, чујем музику. Знам да је у селу све окићено. Тај сјај ме увек подести на комшиницу што се обесила за грану окићеног бора на Старом градском тргу. Када су је нашли, сребрна звезда јој је била између обрва. Муж јој је пропио кућу. Петоро деце је оставила у цркви да се моле Богородици, а она је – тако су деца после рекла – отишла да им купи перњик колачиће.

Никада не гледам кроз тај прозор према селу. Можда си и у праву – мрачан сам. За радост немам храбрости. Радovati се значи заборавити.

Прија ми мир. Понекад се појави стонога. Пратим је погледом. Оде до плафона па се врати назад до пола зида, онда направи круг око себе па опет крене нагоре. Претрчи линију између зида и плафона па шмугне испод подних дасака. Увек је у журби као задихани трговачки путници између два воза, само што стоноге не носе торбе са робом. Или носе, али их ја не разазнајем. Трговачким путницима није лако. Свуда стигну, а никуда не доспеју. А када се и примире који дан код куће, обично су само сметња својим ближњима. Попут досадне бубе.

Посматрао сам пре неки дан јато врана док је надлетало оранице. Понирало је па се дизало. Грактале су једна на другу. Да си само чуо какве су то речи биле! Страшне! Рекло би се да се адвокати у суду натпричавају и убеђују пороту и судију у нечију невиност или кривицу. Онда је једна слетела и почела снажно кљуном разгртати снег. Замисли! Пронашла је орах! Безброј гласова, речи, а само један кљун успе да нађе орах. Један од стотину! Остале су се спустиле на њиву. Почеле радити исто. Стругале су кљуновима снег са отврдле земље. Нису ништа нашле. Остао је тамни круг у белини. Нису нападе ону са орахом. Знаш да врана врани очи не вади, пријатељу мој.

Не бих ја сада са тобом улазио у расправу да ли ми је боље да посматрам бубе и вране или да се вратим кући и послу. Планински ваздух ме није опоравио. У равници ћу или оздравити или умрети. Побегло сам овамо од свакодневног подсећања да је посао што доноси новац важнији од свих мојих филозофирања и пискарања.

Сећаш ли се кад смо тумачили Протагору? Истина на први поглед има много лица. Да, тако би се могло рећи – онолико колико има очевидаца и још нешто више. Они више су најгласнији. Свиђа ми се твоје поређење – долазак до истине је као љуштење лука. Тако је. Истина се мора заснивати на моралу, а он би требало да је уткан у човека. А шта ако није? Има ли онда смисла судити некоме? Имамо ли права прогласити кривца само због тога што је његова истина другачија од наше? Паук плете мрежу у углу собе, тамо је његов живот. Када спремачица завитла пајалицу према њему нема му спаса. И паук и вредна редуша рекли би за себе да имају право на оно што раде. Да ли га је баш морала убити? Зашто није покушала да га избаци кроз прозор? Да ли је научена да уништи слабије? Или сваког ко јој засмета? Питаш ме да ли се та редуша моли

за опрост греха. Да, редовно, сигуран сам. Обојица верујемо да се врлине могу научити. Зашто се онда понекад изнова запитамо? Ако је врлина усађена у човека, имаће свест о погрешци, а ако није, он ће у својим очима бити недужан. Видиш, из тога произилази да се и зло може усадити у човека. Ха, ха. Ти опет о храни: какви ћемо постати, зависи каквим су нас идејама хранили док смо постајали људи. Наравно да има изузетака, али они само потврђују правило. Појединци превазиђу наметнуте оквире. Да, пријатељу мој, сви ми попуњавамо беле или црне странице живота. Никад сиве. Кажеш, људи су измислили законе да би размрсали ово клупко? Одувек је било обичаја, а закони зависе од државе што их усваја као и то колико ће се норме поштовати. Уобичајено.

Сада ми паде на памет: шта ако неко дође на идеју да очисти улицу, квартал, град или целу државу од једног народа ког је својим законима прогласио бескорисним? Питам те, има ли човечанство довољно моралних капацитета да се успротиви таквој суманутој идеји? Надаш се да има. Видиш, ја баш нисам сигуран. Тако много зависи од човека! Сети се Римљана, афричких робова, инквизиције... Пријатељу, сети се свиња и паука.

Смешкаш се. Сигурно мислиш да сам скренуо памећу.

Ипак те занима шта се десило са мојим рукама и ногама, како су ми се вратиле?

Ноге су у снегу набасале на замку за дивљач. Десна нога се упињала да иде даље, али лева се нашла у металним чељустима. Крв се са ње сливала и бојила снег. Десна није ништа осећала, само се све више укопавала желећи да направи корак напред. Лева је цвилела. Трпео сам неописив бол лоциран тачно на празнини кревета где је требало да ми буде лево стопало. Мислим да сећање на јединство умно-

гоме надживи тренутак одвајања. Тада су руке поскочиле, отвориле прозорска крила и полетеле до ногу. Снагом коју не могу да објасним ослободиле су стопало, снегом истрљале ране, подигле ноге и понеле их назад ка мојој соби. Лева је висила немоћно, а десна се и даље упињала да настави пут. Међутим, руке су их снажно држале. Ставиле су сваку на своје место, а потом затвориле прозор. Ноге су зацвилеле – једна од бола, друга од беса. Потражиле су утеху у мојим коленима и опет се с њима сјединиле. А руке, питаш. Оне су отишле да напишу мајци писмо. Вратиле су ми се након што су залепиле коверат. Можеш ли га сутра одне-ти у пошту? Хвала ти.

Види, веје... Ма пусти музику у селу...

Пахуља, ова крупна... Уснама ћу је ухватити. Ето! Зами-сли, прогутао сам је и није ме заболело... Излечен сам?

КРАДЉИВАЦ ЛИНИЈА

Пролеће је испијало влагу са лијандера и траве. Пупољци на стаблу црне трешње су се раскокали. Волео је почетке.

Испијао је јутарњу кафу на својој тераси са које је могао видети Град као на длану. Широка, леп, потпуно савршен. Из далека. Упијао је његову снагу и временом толико отежао од ње као Зевс на Олимпу. Бити високо изнад свих. Тако је. Урођено или стечено. Или обоје. Волео је само оно што види, а видео је само оно што је могло да га узбуди. Дисао је дубоко. Тачно је знао да ће је срести јер му је кожа на прстима руку постајала напета, тесна, из њих су се ширили трнци по телу и сви до једног завршавали на месту на ком се рађала глад.

Обукао се, ставио бели качкет и отишао до баште најближег кафеа. Појавила се убрзо.

– Госпођице, молим Вас, дозволите. Да ли бисте ми учинили част и попили са мном пиће?

Он је знао да је она та.

Она је знала ко је он.

Већ након неколико дружења у сеновитом делу баште кафеа и поређења њеног тена са трешњиним цветом, позвао ју је да погледа његов атеље. Била је задивљена сликама и скулптурама на детињи начин, неоптерећена познавањем уметности. На једној полици били су поређани златни

човечуљци. Ниједан исти, а опет врло мало различити. Рекао је да их је двадесет и да жели да јој поклони једног.

– То је Пријап – грчки бог, симбол плодности. Његов пренаглашен уд обећава добру жетву.

Девојка је поцрвенела.

Објаснио јој је да плодови међуљудских односа могу бити најразличитији: оданост, инспирација, љубав, потомство или мржња и презир. Рекао јој је да слути да је њихов однос позитивно плоносан, јер неодољиво жели да је наслика.

Пристала је да му седи. Како се уопште и може одбити таква прилика. Она није имала талената ни за шта. Умела је да се смеје када јој ветар пребаци косу преко лица или када јој блато изује ципелу с ноге. Баш је умела да се смеје! Волела је да ужива у лепоти. Оној обичној, свакодневной. Њему је недостајала управо та једноставна радост ослобођена шпекулација и гордости. Осим снаге Града, потребна му је нова енергија да у њему не згасне оно његово. Расло је као плимни талас што нестрпљиво чека да се проспе по обали – већ недељама му измиче. Могао би се распрснути. А у њему нема крви. Само киселина.

После неколико дана гола се башкарила у његовом кревету. Брзо је учила. Прелазио би дебелом меком четкицом око њених брадавица па око пупка. Повлачио је лагане широке потезе до ножних прстију. Четкицом направљеном од неколико њених трепушки умоченом у шардоне прелазио би преко вијугавих узвишења и клисура њене ушне шкољке... а онда би је прекрио собом. Тако су настале многе скице. Покушавао је да докучи како је бити сто док је она до ручковала кроасане са његовог стомака.

Наједном је скочио и порушио све. Онако наг, поставио је столицу са високим наслоном, прекрио је белим чарша-

фом, истргао девојци загрижен кроасан из руке и поставио је да седи на припремљеном трону. Додао јој је свилену спаваћицу и рекао да је обуче. Спустио јој је леву бретелу и разоткрио чврсту дојку. Дотакао је врхом језика ружичасту брадавицу и отрчао до фиоке. Избацивао је из ње папире, оловке, оштрач за оловку, отварач за флашу, неупотребљива штила, лулу и свежањ кључева. Најзад се вратио. Наместио јој је десну руку у крило и у њу ставио раширену лепезу. Укључио је светло. Када је стварао, није имао потпуно поверење у дневну светлост.

– Тако ћеш држати. Лепеза је твој вео. Иза ње је све оно што посматрач може само да наслути и да се нервозно мешкољи знајући да сам се на том месту башкарио ја. Мушкарце је лако запосести. Жене... Оне ће ме још више волети, па истом снагом мрзети. Ах, људи, људи... тако ме мало занима све то! Битно је само да твоја обала буде довољно широка. Не. Не... Шшшш... Само се опусти загледа на у неку лепу мисао.

Била је узбуђена. Волела је његове тамне руке и јаке прсте. Потпуно је уживала гледајући га како се предаје стварању неке нове ње. Постаће ремек-дело! Постидела се нарцисоидности. Правио је дуге потезе, измицао се, мешао боје на великој палети. Опет брзо и широко премазивао платно ниједном не погледавши у модел.

Пролазили су сати. Леђа су почела да јој крцкају. Из тртичне кости развијао се такав бол да су јој на челу почеле избијати капљице муке.

Девојка коначно изусту да жели да се одмори. У устима је држао дршку четкице.

Није је чуо.

Тражила је да иде у тоалет.

Није је чуо.

Видела је другачијег њега. Фанатично занесеног. Неумољиво. Фокусирао се опет на његове руке. Пегаве. Чворовате. Онда се опет врати на његово лице. Изборано, преплануло као исушена андалузијска земља.

Заплакала је.

Он зубима преломи четкицу и испљуну је.

Пришао јој је брзином непријатности, ухватио је снажно за браду и унео јој се у лице:

–Ти си моја богиња! Запамти! Кад си ме обузела, сада издржи.

Пољубио ју је угризавши јој усну. Девојка са лепезом на трен изгуби дах. Скаменила се од таме у његовом погледу.

Постаде статуа.

Једне од оних топлих ноћи на раседу пролећа у лето када паучинаста плахта упија тело, а ветар снева вишенедељни сан чинећи месечину топлијом од сунца, сањао је како јаше бика чија су леђа за педаљ виша од улазних врата на цркви Сакре кер. Бик је желео да уђе унутра, али није могао. Упорно је наваљивао. Јахач није ни покушавао да га одврати од те намере. Животиња је након неколико силовитих покушаја успела да прође главом и грудима кроз напукли улаз. Рикао је сумануто, ударајући наизменично предњим копи-тама по мермерном поду, а задњим по мекој трави испред цркве. Мушкарац га удари ногама по ребрима и животиња још једном груну ка унутрашњости, у апсиду базилике. Сада је јахач био тачно испод једног од најлепших и највећих мозаика на свету. Исус му је ширио руке. Животиња је снажно фркнула. Проломио се звук пуцања зидова и јахач виде како Исус скупља руке и укршта их преко груди. Из очију му испадеше два плава керамичка квадратића. Јахач их ухвати и стисну у длан. Бик још једном фркну, издиже се и понесе на леђима цркву. Сјурио се низ падину ломе-

ћи стабла, клупе, истурене терасе и уличне светиљке. Људи није било нигде. Када се спустио до реке, снажно је рикнуо, пропео се на задње ноге и стресао са себе базилику. Њене крхотине начинише огромну хумку из које изникну цвет црвеног хибискуса.

Пробудио се мрзовољан. Вискијем је прелио две коцке леда. Загледао се у маглу што је настала у чаши. Инстант природни феномен. Као у лабораторији. Или на мађионичарској представи.

Ходао је по стану у гаћама и белим платненим мокасинама. Ушао је у сликарски атеље и прошао поред великог огледала. Његов одраз га је поздравио задивљеним погледом. Сручио се у белу кожну фотељу усавршеном вештином. Ни кап течности није просуо. Отпи гутљај и зажмури. Утом чу како се улазна врата отварају.

Кораци.

Одлучни.

Отварање вајарског атељеа.

Тишина.

Тресак затварања врата.

Жигну га између слепоочница.

Кораци.

Потпетице пробадају црну па белу плочицу на поду.

Ушне канале му испуни тежак флуид.

Треском се отварају врата просторије сликарског атељеа:

– Ти! Ти си болесник! Деветнаест куратих фигурица! Ко је она?

Мушкарац је посматрао недовршену слику на штафелажу и пијуцкао виски. Значи, пребројала их је последњи пут, помисли. Жена је палацала језиком према њему, претила да ће свету испричати какав је скот – би му смешна ова реч –

и свашта још. У тој ларми њеног гласа што је мењао висину и све чешће због исцрпљености звучао крештаво, он разазнаде звук лаганог отварања улазних врата и лепршаво тап та-тап корачање младе музе.

Када се појавила крхка, витка и препуна жеље, разјарена жена ју је погледала разрогачених очију.

– За име бога, лудаче, може ти бити унука! – онда се окрете девојци и повика – Зар си полудела?

– Ја га волим! И оне воли мене.

– Ох, како је младост глупа! Он највише воли себе!

– Сад је мој!

Мушкарац их је посматрао. Још један гутљај. Виски се полако загрева. Мрзео је топла пића.

– Шта твој?!

Зајапурена жена се устреми ка девојци и тако је повуче за косу да ова урликну као да су јој скинули скалп. Са болом на темену, девојка осети прилив непознатог беса. Устреми се ка пунђи побеснеле жене. Називале су се гускама, курвама, вукле за косу, хаљине; летеле су перле, наушнице, обориле су и један штафелај. Пале су на под смењујући се у позицији горе-доле још непризнатом рвачком техником. Одзвањали су шамари. Врисак па ударац. Шмрк па врисак.

Наједном су утихнуле. Исцрпљене легоше на под. Некако обе истовремено погледаше у мушкараца у белој фотељи. Држао је скицен блок и цртао.

– Још само мало! Молим вас! Драге моје, какав мотив!

Устале су помажући једна другој. Девојка је плакала, а жена узвикнула:

– Сероњо! – једним потезом је стргла бурму са руке и попут метка бацила је према великом огледалу. Распрсло се у парампарчад. Обрисала је нос надланицом, загладила

косу, поправила изгужвану и при коленима расцепану хаљину и истим оним одлучним кораком, газећи крхотине стакла, изашла напоље.

Девојка је шмрцкала. Пошла је ка њему раширених руку. Очи су јој добиле испраноплаву боју.

– Девојчице, шшшшш, ниси смела да ме прекинеш. То је недопустиво. Прво правило!

– Не, молим те, немој. Та жена... излудела ме је.

– Мораш увек бити присебна. Уосталом... слика је завршена.

Окрену јој леђа и изађе на терасу. Није чуо ни кораке ни затварање врата. Ретке умеју да се ишуњају из његовог живота.

Сунце се већ примакло западу када је ушао унутра. Подигао је срушени штафелај и на њега поставио платно. Пришао је раму у коме је доскора било огледало. Сваког би јутра са дивљењем посматрао уметника у њему. Ритуал је трајао већ двадесет година. Сада, на површини шперплоче у раму, мушкарцу се учини да види неугледног старца ниског раста. Избораног, са тамним флекама по рукама. Зажмурио је. Када је поново отворио очи, видео је оца како му оловком за цртање маше изнад главе док му говори да мора да надрасте сопствене несавршености. И да му је бог дао начин, само треба вредно да ради. У прикрајку је седела жена што га је родила. Тако ју је звао отац чији се сликарски таленат пренео на сина. Мајка је имала мало прилика да то и буде. Дечак је веома рано постао очев ученик. Таленат, таленат, рад, рад... ред... Е, ту се отац и син нису сложили. Њихове бурне расправе прекидала је мајка стављајући пред обојицу тањир са неколико испечених падрон паприка, посољених и преливених маслиновим уљем, ретко и кришком козијег сира. То би већ била права гозба.

Жена што га је родила постајала је мајка истим темпом којим је отац престајао да му буде учитељ.

На трен осети нелагоду. Можда тугу. Спустио је поглед на парчиће огледала на поду. Посматрало га је стотину његових ликова. Распарчавање га је умногостручило. У мислима је слагао комадић преко комадића и стварао слику. Рикну попут бика из свог сна. Појури ка папиру за цртање и оловком поче правити цртеже.

Те ноћи је сањао себе са главом бика, моћним роговима и њушком из које је излазила пара. Глад га је раздирала. Рикао је и полулуд се залетао на зидине неког разрушеног града. Неко је укључио светиљку. Крв из његовог рањеног тела мешала се са крвљу раскомаданог војника на плочнику. Сви путокази су били изломљени. Мајка је плакала над мртвим дететом. Коњ запаљене гриве ударао је копитама по камену. Крв је прскала на све стране. Он, Минотаур, први пут осети страх. Духови мртвих јецали су око њега. Одједном се појави девојка са повезом преко очију, познато лепа и танкострука. У руци је носила теразије. Откинута рука војника, снажно стежући мач, искочи из локве крви и пресече девојку. Човек-бик се устреми ка руци и згази је тако да се утиснула у камен. Роговима нежно захвати теразије из руке посечене девојке и стави их, отежале од крви, на остатке једног зида. *Цаніrrr* па тишина. Мук. Човек-бик леже. Топлота крви и хладноћа камена изазвали су код звери осећај тупости. Неко је укључио још једну сијалицу. Одједном поче дубоко дисати. Обузе га нека необична утрнулост.

Пробудио се када су се уличне светиљке угасиле. Кожа му је била сува и хладна. Болеле су га препоне. Погледао је напред око себе.

– Те крпе... толико нереди су направиле – промрмља.

Сео је за радни сто и почео правити безброј скица. Листови су летали око њега. Успео је линијом да ухвати сваки детаљ сна таман када су на радију јавили да је његов зви-чај бомбардован. Осетио је мучнину.

– Проклети ратови!

Погледао је према Граду и удахнуо све његове лековитости и отрове. Руке му задрхташе. Стајао је и дисао. Споља га је пренуо звук металног поклопца на канти за смеће. Отишао је до телефона и окренуо број.

– Да, пет – рече мирно и укључи светло.

За непуних сат времена у атеље је ушло пет девојака без кочница и граница. Обучене у перје и чипку.

– Госпођице, данас сте почаствоване! Бићете моје богиње! – повика шмирантски занесено.

Изљубио их је све до једне, а онда им заповедио да се скину голе. Свака је морала да се огледа у крхотинама огледала. А он је цртао. Непрестано. Хватао је мрежом својих линија тела са крхотина. Као јато риба. Каква је нечујна музика наводила ове жене на плес није га занимало. Једна је чучнула изнад стакалаца. Линије су настајале и нестајале, увијале се, преламале и пресецале и једино му биле битне. Бесрамно их је откидао са женских тела. Пет облика у необичној екстази њихало се изнад сломљеног огледала све док једна кап зноја није канула на стакло. Сликара погледа кроз терасна врата. Ноћ се одомаћила на улицама.

Осетио је како му кожа на прстима постаје напета, тесна. Кренуше трнци...

Опет су га заболеле препоне.

Неко је искључио светло.